

Izhaja vsak četrtek in stane po pošti pošiljan letno Din 52, polletno Din 26, trimesečno Din 13. Naročnina se pošilja vnaprej na upravo lista: »Narodni Gospodar« v Mariboru, Frančiškanska ul. 14.

Postnina plačana v gotovini.

Posamezna številka stane 1.50 Din.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Isti se ne vračajo. Cene oglasov po dogovoru, za večkratne oglase primeren popust. Otvorjene reklamacije popoštne proste. Obiski v uredništvu dnevno od 10.-11. ure.

NARODNI GOSPODAR

ORGAN NARODNE RADIKALNE STRANKE ZA MARIBORSKO OBLAST.

4. številka.

MARIBOR, dne 24. julija 1924.

1. letnik.

Našim prijateljem!

Z odkritim veseljem opažamo, da prihajajo od vseh strani naše velike mariborske oblasti na uredništvo »Narodnega Gospodarja« zanimivi krajevni dopisi, in da se prav pridno oglašajo naročniki, ki obenem z naročitvijo pošiljajo tudi naročnino na upravništvo našega lista. Živahen odmev in pristrčen pozdrav, katerega je naš list našel med ljudstvom, je razveseljiv dokaz, da naši prijatelji in somišljeniki pravilno in iskreno razumevajo življenski pomen časopisja za vsako stranko in njene organizacije, posebno pa še za organizacijo NRS v mariborski oblasti, ki je morala brez vsakega tiska pričeti s težkim in požrtvovalnim mestnim in podeželskim organizatoričnim delom v mariborski oblasti.

Politična stranka, ki ima v rokah vsebinsko in tehnično dobro urejevano časopisje, pač z lahkoto ustanavlja politične, gospodarske in kulturne organizacije, ki so nujni predpogoji vsakemu uspešnemu delovanju med našim ljudstvom. Zaraditega bode tudi nadaljno uspešno organizatorično delo NRS v vseh panogah narodnega gospodarstva mogoče le tedaj, če se bomo osobito tudi na polju tiska osamosvojili in svoj list postavili na trdno, moralno in materijelno podlago. Ako bo vsak naš prijatelj in somišljenik naročil naš list in ga dejanski podpiral s točnim plačevanjem naročnine ter mu pošiljal kratka, a jedrnatna in resnična, nepristranska poročila o dogodkih domačega kraja, in ob vsaki količkaj ugodni priliki tudi nekaj žrtvoval za »Tiskovni sklad«, katerega smo v Mariboru ustanovili, bode postavljena »Narodnemu Gospodarju« kar najtrdnjša gmotna podlaga in ustvarjena na polju našega tiska popolna neodvisnost, ki je nujno potrebna v svrhu točnega in brezobzirnega izvrševanja našega velikega, dobro premišljenega in zasnovanega programa v mariborski pokrajini.

V današnjih izvanredno težkih časih je vsaka materijelna žrtev za časopisje skoraj da nemogoča. Morda se bode tudi naročnina temu ali onemu naročniku z ozirom na naročnino drugih listov zdela previsoka. Toda pomisliti je treba, da gre za obstanek močne organizacije NRS v mariborski oblasti in s tem tudi za naš življenski obstanek. Skrčimo torej druge, tu pa tam nepotrebne izdatke in položimo na žrtvenik »Narodnega Gospodarja« skromno darilce v korist našemu mlademu, žilavemu pokretu, in v ponos vsakemu požrtvovalnemu pristašu, prijatelju in tihemu somišljeniku.

List smo začeli izdajati v času, ko so stroški tiska in uprave vsakega časopisa narasli do viška. Boriti se moramo z velikimi težavami, toda vsa znamenja kažejo, da jih bomo premagali in se postavili na lastne noge. Naše težko stališče pa nam bodo olajšali naši prijatelji s tem, da bodo vsak po svojih močeh vsestransko podpirali naše gibanje.

Trdno smo prepričani, da se na naše prijatelje in somišljenike lahko zanesemo in da naš tozadevni oklic ne bode brezuspešen. Posamezniki ne morejo doprinesti vseh žrtev, katere zahteva izdajanje lista. Ako pa se vsi pristaši in prijatelji našega mladega pokreta v mariborski pokrajini združijo v eno močno vrsto s skupnim namenom in ciljem, podpirati naš list, potem mu je bodočnost brezdvomno zasigurana. Tiskovna osamosvojitve pa je naša in vseh naših prijateljev in somišljenikov najiskrenejša želja. Zatorej na delo za osamosvojitve našega tiska!

Razpust komunistične stranke v Jugoslaviji

Minister notranjih zadev dr. Milan Sršić je prepovedal komunistično stranko, ki se skriva pod plaščem »Neodvisna Delavska stranka«. Celo komunistično delovanje je naperjeno proti naši državi, ter se je ta akcija razširila po celem Balkanu. Naredba notranjega ministra se glasi, da se ima v vseh strankinih prostorih izvršiti hišna preiskava, ter zapleniti ves arhiv in premožnje. Krivci se imajo aretirati. Tako se je v Beogradu zaplenilo tisk. fond »Radnika« v znesku 110.000 Din, v tramvajskem sindikatu 92.000 Din. V Zagrebu je policija zapечатila stranki vse prostore in uredništvo strankinega glasila. V Ljubljani je policija izvršila več hišnih preiskav in zaplenila vse listine, med katerimi se je nahajalo precej obtežilnega materijala nekaterih strankinih pristašev. Na podlagi istega je bilo več oseb aretiranih, med temi vodja komunistov dr. Lemež, oskrbnik Delavskega doma Bizjak, komunistični obč. svetovalec Makuc. Razen teh gl. voditeljev je bilo aretiranih še 20 komunistov. Tudi v Trbovljah je bilo aretiranih večje število komunističnih hujškačev. S to naredbo je popolnoma preprečeno vsako nadaljno delo Nezavisne delavske stranke v naši državi.

Mobilizacija.

Pred 10. leti je ob vročih začetnih avgustnih dneh završalo širom tedanje Avstro-Ogrske, in vse je na poziv »Domovine« in »Ljubljenege vladarja« pohitelo k svojim kadrom, da pograbi za orožje in pobije »proklete sovraže«. Veliki so bili tisti dnevi, marsikdo je bil navdušen, a mnogo mnogo jih je šlo tudi z gnevom v srcu na bojišče, dobro se zavedajoč, da se jih goni v nepravilnem boju proti lastni krvi, proti lastnemu bratu. Mobilizacija je bila in vsi, prav vsi skoro so prišli, da zadoste svojim državljanskim dolžnostim. Tudi letos bomo imeli v mariborski oblasti ob enako vročih avgustnih dnevih mobilizacijo: mobilizacijo volilcev, ki naj pohitijo na občinska volišča in tam z volilno kroglico izvršijo boj, ki naj odloča o dobrobiti posameznih občin.

Nekrvav boj bo to, a nič manj odločno naj se vrši. Vsak posamezen volilec naj se zaveda, da gre tu za dobrobit njegove občine, da gre tu za procvit kraja, kjer živi in kjer hoče živeti udobno. Izgovor »Kaj me briga, naj napravijo, kar hočejo« ne velja, kakor tudi ob vojni mobilizaciji te besede niso prišle nikomur na um, marveč je vsak pozvanec stisnil svojim ljubim roko v slovo in pohitel v boj, nevedoč, ali se še kedaj vrne med svoje drage.

Ob sedanjih volitvah morajo vsi naši pristaši na krov. Vsi do zadnjega moža morajo slediti pozivu naših voditeljev, dobro se zavedajoč discipline, s katero mora biti prepojen vsak posameznik.

Vsako živo bitje sestoji iz nebroj malih celic in prvi pogoj za obstanek tega bitja je, da so celice zdrave in jake. Tako je tudi z državo, katere celice so posamezne občine. Čim bomo na čelo občin postavili odbore, sestoječe iz mož, kateri so navdahnjeni državljanskega ponosa, kateri čutijo v sebi moč, da delajo nesebično za procvit svoje občine, smo tudi zaprli pot onim elementom, ki hočejo s svojim početjem zastupiti prepričanje in upanje v srečno bodočnost naše ujedinjene domovine. Ne va-

rajmo se in ne podcenjujmo velikega pomena občin. Zdrave celice — zdravo živo bitje, zadovoljne občine — srečna država. Prvi pogoj pa je, da se celice zavedajo skupnosti in kakor to delajo pri rastlinah, živalih in človeku mehanično, tako naj tudi občine imajo pred seboj veliko skupnost, za katero naj delajo, za katero naj storé vse, prešinjene o resničnosti neovrgljivega dejstva, da, če uničiš skupnost, če uničiš državo, si smrtno zadel tudi občino, ki je bila del celote, del države.

Na veliko žalost smo morali v letih našega narodnega osvobođenja, posebno pa v zadnjih časih opaziti, da v marsikaterem občinskem odboru ni tako, kakor bi moralo biti, da se sestavljajo predlogi, ki so nič manj kot nasprotni veliki misli narodnega edinstva in pokroviteljici tega edinstva naši mogočni državi. Opazili pa smo tudi na deželi da prihajajo, taki predlogi po največ iz ust vsakega dušnega pastirja, kateremu pritrjujejo naši kmetje iz golega prepričanja, da imajo »gospod« vedno prav. Naše kmetjsko ljudstvo je dobro, a zastruplja se ga in žal ta strup deluje z neverjetno naglico. Dolžnost naša je tedaj, da sistematično zastrupljanje našega naroda zajezimo in to storimo samo na ta način, da izvolimo na čelo naših občin može, o katerih smo prepričani, da jim je dobrobit občine pa tudi srečna skupna domovina sveta stvar. Naša stranka NRS je v vseh občinah mariborske oblasti, kjer se vršijo dne 10. avgusta 1924 občinske volitve, našla ugledne može, ki se zavedajo državljanskega ponosa. Povsod, kjer je bilo količkaj mogoče, je vložila svoje kandidatne liste, ali pa se združila s strankami, ki stojijo na stališču narodnega in državnega edinstva. S tem je NRS v mariborski pokrajini, koder se vršijo občinske volitve, poklicala pod orožje vse svoje pristaše, pozvala na boj vse, ki so ponosni, da so pristaši NRS in s tem odredila volilno — mobilizacijo.

Na zgrešeni poti.

V naši svobodni državi so še vedno stranke, ki se pod nobenim pogojem nočejo sprijazniti z državno obliko. Naša ustava jim je trn v peti, radi tega delajo na vse kriplje in pravijo, da se prej ne bodo zedinili s posameznimi strankami, predno ne dosežejo spremembe ustave.

Naša ustava, ki je bila sprejeta na Vidov dan, je v temelju takšna, kakor jo imajo mnoge evropske države. Ako so te države zadovoljne z njo, moramo biti tudi mi, ker se ozira brez razlike enako na vse stanove naše troimene države. Ako bo pa praksa pokazala, da so posamezne točke iste za sedanjí čas pomanjkljive, da je treba iste spremeniti, potem ne bo nihče ugovarjal in se protivil proti spremembi. Dokler pa se ustava ne uveljavlja, in se ne ve, kako lice pokaže praksa, do tega časa nima nobena stranka pravice isto grajati. Naši separatisti cvilijo in tulijo ter oznanjajo, da je naša ustava nazadnjaška, da nima podlage za enakopravnost itd. To hujskanje je pa seveda neopravičeno, ker se naša ustava še ne udejejuje. Najbolj pa seveda kričijo isti elementi in iste stranke, katere stojijo same na najnižji stopnji naprednega političnega udejstvovanja. Vsem našim razdržalcem enotne države gre edino za to, da dobijo v svojih krajih vso moč v svoje roke, dočim se bi v skupni državi njih sila razbila v nič. Edini cilj naših temnih-separatističnih elementov je strankarska korist in provociranje državljanske nesloge.

Politični pregled.

Vladna kriza se nadaljuje, kot je bila predvidena. Po vrnitvi kralja iz Topole so se pričela posvetovanja, da se čimprej razčisti sedanjí položaj. Predsednika narodne skupščine g. Ljuba Jovanovića je kralj pooblastil, da prouči parlamentarni položaj. Kralj se je posvetoval z vsemi voditelji posameznih strank. Voditelji opozicijskih klubov so kralju navetovali, da je edina rešitev poslova vlada, v katero so pripravljene vstopiti pod vsakimi pogoji, ako treba žrtvujejo tudi glavne točke svojega programa. (Op. ured.: Samo, da se pririnejo do korita!) Pašić odločno nasprotuje opozicijskonalnim kombinacijam in stoji na stališču, da so edini spas nove volitve. V vladnih krogih so prepričani, da bo krona usmerila rešitev sedanje krize v pravcu apela na narod, ki naj se izjavi, ako je za nadaljevanje sedanje politike, ali pa za spremembo iste! Ves Radikalni klub je prepričan, da zmaga pravica, katero zastopa ministrski predsednik g. Nik. Pašić.

Za spremembo ustave so naši separatisti še veliko prešibki, ker je za spremembo iste potrebna dvetretjinska večina vseh poslancev. Da pa naši nasprotniki ne spravijo skupaj dvetretjinske večine, to jim je pa itak dobro znano, ker je večina državotvornega življa proti temu, da bi se naša s krvjo priborjena zlata država delila v nepotrebne avtonomije in republike.

Iz teh razlogov vidimo, da so naši nasprotniki na krivi poti in da je njih politika zgrešena. Cela leta so se borili zastoj in se še borijo, a ves trud bo zaman, ker so pri tem strastnem boju popolnoma pozabili na koristi in dobrobit ljudstva. Ljudstvo je spregledalo, da so le v enotni državi zavarovane njegove pravice, katere mu zagotavlja naša Vidovdanska ustava. Škoda, katero trpijo naši državljani, se jim pa ne bode nikdar povrnila, tudi ljudskega bla gostanja ne bo do tega časa, dokler ne bo konec boja proti jugoslovenski skupnosti.

Našim ljudem se že odpirajo oči. Ta veseli pojav nam kaže, da se je naše ljudstvo že toliko spametovalo, da v bodoče ne bode več podpiralo naših strankarskih koristolovcev. Mi stojimo na stališču, da se more naša država urediti le na podlagi naše ustave, po kateri imamo Slovenci, Hrvati in Srbi vsi enake pravice in dolžnosti, in ker bomo le s skupnim delom dosegli to, česar si vsi želimo: splošno državljansko blagostanje. Zato pa naj bode naš bojni klic: v boj proti rušiteljem naše države!

Konferenca Male antante v Pragi se je zaključila 13. t. m. Izdan komuniké ugotavlja, da vlada v vseh vprašanih Male antante popolna edinstvo in da je bilo dosedanje skupno delovanje zelo plodnosno, opiraje se na lojalno prijateljstvo, ki tvori vedno podlago skupnega stremljenja za politično in gospodarsko obnovo srednje Evrope. Prihodnja konferenca Male antante se vrši v Bukarešti.

Notranji položaj v Italiji se je zelo poostiril. Režimska kriza, ki traja že več kot en mesec, se ni rešila v tem pogledu, kot je želel sam Mussolini, nasprotno se je pokazalo, da so vse druge okoliščine močnejše od Mussolinija. Opažati je, da se Mussolinija večina krha, ker uvideva, kam je privedlo državo fašistovsko vladanje. Priprave se vršijo, da se fašistovska milica sprejme v redno vojsko.

Medzavezniška konferenca v Londonu se je otvorila 16. t. m. Konferenci predseduje angleški ministrski predsednik Macdonald. Na konferenci se bo razpravljalo o končni rešitvi vprašanja vojne odškodnine. Na konferenco so bile povabljene vse države, ki so prizadete pri rešitvi tega vprašanja.

Pokret NRS v mariborski oblasti.

Naši delegati v Beogradu. Na telegrafični poziv ministr. predsednika N. Pašića sta predsednik in podpredsednik oblastn. odbora NRS v Mariboru dr. Rudolf Ravnik, odvetnik v Mariboru in Janko Tavčar, industrijalec v Mariboru, dne 23. jun. odpotovala v Beograd k seji širšega glavnega odbora Narodne Radikalne stranke.

Vsem krajevnim odborom!

Oblastni odbor NRS v Mariboru je pričel dne 3. t. m. izdajati svoje glasilo »Narodni Gospodar«. List je nujno potreben radi tega, da bo oblastni odbor stalno v stikih s svojimi pristaši, krajevnimi organizacijami in srezkimi odbori.

Naše glasilo bo moglo le tedaj dobro uspevati, ako bo imelo zadostno število naročnikov, in ako bodo posamezne krajevne organizacije skrbele za to, da bo uredništvo dobivalo stalno redna in točna poročila o vseh važnih in zanimivih krajevnih dogodkih, posebno pa tudi podatke o delovanju nasprotnih strank.

Nujno Vas prosimo, da se takoj v vsaki občini kjer že obstaja krajevna organizacija N. R. S. določi en odbornik, ki bi prevzel stalno dopisovanje za naš list »Narodni Gospodar«. Samo tedaj bo naš časopis dobro uspeval, ako bo imel stalne dopisnike, ki bodo obveščali naše uredništvo o vseh važnih stvareh, le tako se bo razširilo glasilo do najmanjše zakotne vasice.

Vse krajevne organizacije pa pozivamo, da se takoj naroče in da tudi skrbijo zato, da bo vsak odbornik in naš somišljenik naročnik našega glasila. Prosimo tudi vse posamezne krajevne in oblastne odbore, da nam takoj pošljejo one naslove naših pristašev ali somišljenikov, ki so zadnji čas pristopili v naše vrste.

Na delo za procvit naše lepe domovine!

Maribor. I. okraj. V torek dne 15. julija 1924 se je vršila v tajništvu seja pododbora NRS za I. mestni okraj. Po pozdravnem nagovoru predsednika g. Pucelja je obširno poročal oblastni tajnik Janko Trošt o sklepih in navodilih oblastnega odbora, sklenjenih pri zadnji seji oblastnega odbora NRS. Potem ko je bilo v stranko sprejetih več pri-glašanih članov, se je pri slučajnostih vnela debata glede reklamacij volilcev za mestne volitve in so se določile v ta namen nekatere osebe, ki se bodo stavile na razpolago oblastnemu tajništvu. Glede tiska se je sklenilo, da mora biti vsak član I. mestnega okraja tudi naročnik »Narod. Gospodarja« in da morajo sploh vsi člani tega okraja agitirati povsod, da se list razširi.

Maribor. V. okraj. V četrtek dne 17. julija 1924 se je vršila seja pododbora za V. mestni okraj. Predsednik Janko Jež je podal poročilo o dosedanjem delovanju pododbora. Delegat oblastnega odbora NRS g. Janko Tavčar je poročal o sedanji politični situaciji. Med slučajnostmi se je vnela živahna razprava glede organizacije pododbora z ozirom na čimdalje večji pristop članov in ker se strankino delo ne more več vršiti na dan seje. Sklenjeno je bilo, dobiti potreben lokal za tajništvo, katero bodo morale uradovati gotove ure na teden. V ta namen je bila seja preložena za 8 dni. Člani V. mestnega odbora naj tedaj počakajo do novega obveščila, kje in v kakem času se bodo zamogli vpisovati, sprejemati članske legitimacije in vplačevati članarino.

Radikali pozor! Kavarna »Evropa« v Mariboru nam je vrnila list »Narodni Gospodar«, ki smo ga ji poslali na ogled s pristikom »ne sprejemem«. Pristaši in somišljeniki iz mesta in okolice, zapomnite si to!

Volitve.

Za volitve v občinski svet mesta Maribor vladajo med meščani volilci veliko zanimanje, kar je dokazalo zlasti reklamacijsko postopanje. V našem tajništvu se je med tem časom zglasilo veliko število pristašev-volilcev, da bi se prepričali, ako so vpisani v volilni imenik, ki je bil sestavljen zelo pomanjkljivo. Izpuščenih je bilo samo pristašev NRS okoli 100, katerim je naše tajništvo izposlovalo volilno pravico.

Dopisi.

Pobrežje pri Mariboru. V nedeljo, dne 6. julija se je vršila pri nas na vrtu Balonove gostilne velika narodna slavnost pevskega društva »Zarja«, ki se je razvila v pravo narodno manifestacijo. Nekaterim prenapetim nemškutarskim petelinom ni bilo po volji, da se je slavnost tako imenitno obnesla. Posebno so jih bodli v oči Orjunaši iz Maribora, ki so se slavnosti udeležili. Dasi je cela prirediteljska povsem mirno in dostojno potekla, so vendar le spravili v svet popolnoma izmišljeno novico, da so Orjunaši krvavo pretepli člana pevskega društva »Zarja«. G. dopisnik; ne smešite se s takimi iz trte izvitimi vestmi, sicer smo pa bili že davno mnenja, da sploh niste resen človek. Vaš dopis je dokaz za to, da je bilo naše stališče pravilno, zato nas naprej take izmišljene čenčarije ne bodo več razburjale. — V ponedeljek dne 7. t. m. sta dva nemškutarja, katerih imena so nam dobro znana nahujškala nekega radirazbijanja že predkaznova-

nega Schlambergerja, da je prišel v Balonovo gostilno, tam razsajal in z najgršimi psovki zmerjal domačine, zlasti gospodarja, gospodinjino in natakario in poškodoval tujo lastnino. Schlambergerju in onim, ki so ga nahujškali pa bo dana prilika, da bodo v zaporih okr. sodišča v Mariboru pre mišljevali o slavnih velenemškutarskih dejanjih na katere so kot pangermani iz Teutoburškega gozda res lahko ponosni. To premišljevanje bo sicer res malo težko, ker v današnjih težkih časih »košta« v zaporu ni posebno tečna.

Sv. Peter pri Mariboru. Med našimi občani je nastalo splošno razburjenje radi nepotrebnega zapravljanja občinskega premoženja. Na ljubo nekemu tukajšnjemu posestniku se gradi cesta, ne navadna cesta za domače potrebe, ampak cesta se pripravlja zato, da se bode ta posestnik, ki biva v Mariboru, lahko vozil z avtomobilom na svoje posestvo, kakor kralj na svoj dvor. Ceste, katere bi bile res potrebne popravila, in kjer bi popravilo res hasnilo vsem tukajšnjim občanom, se ne popravljajo, akoravno se nahajajo v takem stanju, da jih ni mogoče opisati. Da so res potrebne popravila one ceste, ki se ne popravljajo, nam bodo tudi potrdili čitatelji »Slov. Gospodarja«, ki gazijo blato do kolen po Ornikovem klanecu. Pripomniti moramo, da vladajo v tukajšnjem ob. svetu zopet oni klerikalni gospodarji, ki se venomer hvalijo, da so oni vzor obč. gospodarstva, in da se edino oni najbolj razumejo, kako je treba gospodariti. Dokazi so pa na razpolago, da se ravno tam, kjer imajo oni glavno besedo, nahaja obč. gospodarstvo v popolnem neredu in razsulu. Tako imamo tudi pri nas župana, ki stoji v tesni zvezi s posestnikom, za katerega se gradi cesta, in za katerega bomo morali plačevati mi občani težke tisočake. Zakaj se popravila potrebne ceste ne popravljajo je nam dobro znano. To pa zato, ker imamo pri nas župana, ki zelo ljubi mehke ceste, katere mu v raznih prilikah pravi dobro služijo. K podrobnemu izvrševanju tega klerikalnega občinskega gospodarstva se še povrnemo.

Celje in okolica. Dne 8. julija zvečer je umrla posestnica na Ložnici Marija Kovač, rojena Majer v 67. letu svoje starosti. Bolehala je že dalje časa na vnetju slepiča. Pokojnica je bila marljiva in radodarna žena. Zapušča dva sina in 4 hčere. Naj počiva v miru. — Umrl je Ivan Narako, znani stavitelj cerkvenih orgelj. Pogreb se je vršil v sredo 16. julija iz Arje vasi v Zalec. Največje njegovo delo so cerkvene orglje v Teharjih pri Celju. — Dne 14. julija pop. so se vozili skozi naše mesto z brzovlakom poljski častniki 93 po številu. Pozdravil jih je župan g. dr. Hrašovec. — Prostovoljno gasilno društvo v Gaberjih blagoslovila 3. avgusta svoj novorojeni gasilni dom, gasilsko orodje in društveno zastavo. Po blagoslovu tombola in veselica. — Nižji poštni in brzojavni službenici priredijo 3. avgusta veliko javno tombolo pred Narodnim domom. Prvi dobitek je šivalni stroj, potem moško kolo, otroški voziček itd. Radikali kupujte tablice. Cena Din 3.— Na okrajno sodišče v Celju je prišla 12. julija kramarica Glameršek iz Gaberja, prosit, da ji izpuste iz zapora njenega moža, ki je usmujen tatvine. Imenovana je prinesla s seboj 15 dni starega otroka. Ker se njeni prošnji, za radi izpustitve moža ni ugodilo, položila je na hodniku na klop otroka, ter izjavila, da brez moža ne more biti in tudi za otroka ne more sama skrbeti, ker ima sodišče moža, naj ima še otroka. Otrok je ležal nekaj časa na klopi, slednjič je sodišče odredilo da odda otroka okoliški občini. Brezvestna mati pa je pobegnila.

Selnica ob Dravi. V nedeljo dne 13. t. m. se je tukaj vršila veselica požarne brambe, kateri načeljuje velezaslužni nadučitelj g. Majcen, katerega zasluge za narod že poznamo izza časa, ko se je boril za narodne interese pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Tudi v Selnici deluje za narod ter uporablja vse svoje moči v svrhu povzdiga narodne zavednosti, kar nam dokazuje njegovo vodstvo pri požarni brambi, ki se poslužuje slovenskega poveljnega jezika in se vodi v narodnem duhu. Popoldanski obhod je napravil krasen vtis na gledalce; ceste so bile v vejevjem okinčane, mladenke so metale vence med sprevod zlasti med delegate od zunaj. Selničani nadaljujte svojo dobro začrtano pot za dobrobit človeštva in tako za državo!

Kamnica pri Mariboru. (Požar.) Iz Kamnice pri Mariboru se nam poroča: Dne 5. t. m. okoli polnoči je izbruhnil pri posestniku Juriju MoškONU v Kamnici požar, ki je uničil celo letošnjo žetev, katera se je nahajala v gospodarskem posloppju. Vse okoliške požarne brambe so takoj prihitele na pomoč, ter se je le tem zahvaliti, da se požar ni razširil na celo vas. Gasitev je trajala dobre tri ure, in sta se posebno odlikovali mariborska in pekrška požarna bramba. Na kak način je izbruhnil ogenj, še dosedaj ni pojasnjeno, sumi se pa, da je bil nožar podneten. Preiskava se nadaljuje.

Šmartno na Pohorju. Pri sestavljanju kandidatne liste SLS so se godile pri nas velike lumparije. Ta stranka, ki nam je pri zadnjih volitvah v narodno skupščino meseca marca 1923 dala toliko obljub in nam doslej ni ničesar pomagala, med nami Pohorci ne uživa več zaupanja. Ona ima tudi pri nas še nekaj ljudi, ki si posebno pri volitvah pete brusijo za njene kandidate. Ti ljudje so po cesti lovili kandidate in namestnike in jih na vse mogoče načine silili, da bi podpisali listo. Ker nasilje ni imelo uspeha, so jih

pa popolnoma opijanili, in jih v pijanem stanju prisilili do tega, da so kandidatno listo podpisali. Prosim Vas g. urednik, da objavite to novico v Vašem »Narodnem Gospodarju«, ki se nam Pohorcem prav dopade, in da nam tudi pošljete navodila, kaj imamo ukreniti, da z nasilno zvijačo sestavljene kandidatne liste ne ostanejo v veljavi. — Zaveden Pohorc.

Zerkovci pri Mariboru. Za občinske volitve so pri nas vložene tri kandidatne liste. Nosilec neke liste je mož, ki je že bil šestkrat sodnijsko kaznovan. Zaradi hudodelstva obrekovanja našega vrlega župana in njegovega zeta ga je enkrat doletela kazen trimesečne težke ječe. Sedaj je možakar zopet v preiskavi zaradi zapeljevanja h krivemu pričevanju. Kazen trimesečne težke ječe bi moral mož že davno nastopiti, ker pa je precej zvit in si tudi domišljuje, da gosposko oblast v Mariboru lahko vleče za nos, je napravil prošnjo, da se mu podaljša rok za nastop kazni. To prošnjo je baje utemeljil s tem, da za mlato nima potrebnih moči in da mora sam sodelovati pri mlatitvi. Ljudje pravijo, da še nikdar ni mlatil. Letos pa se trudi v potu svojega obraza misleč si, da je vendar še bolje mlatiti, kakor pa kašo pihati v zaporu. Bomo videli, kako bo potem svoje prošnje utemeljeval, ko bode mlatitev končana.

Zerkovci pri Mariboru. Veseli nas, da narodni Mariborčani kaj radi prihajajo v našo prijazno ob Dravi ležečo vasico. Prav posebno veselje pa nam je to nedeljo priredila »Glasbena Matica« v Mariboru, ki je napravila k nam peš izlet in na vrtu Sellove gostilne popevala naše krasne narodne in umetne pesmice. Marsikdo izmed domačih, ki smo bili pri zabavi navzoči je rekel, da še nikdar ni slišal tako krasnega petja. Matičarji! Ne pozabite na nas in pridite večkrat k nam, ker je tudi pri nas še mnogo takih, ki so potrebni narodne probude.

Sv. Miklavž pri Mariboru. V nedeljo, dne 11. julija t. l. je priredila požarna bramba v Hočah pri nas vrtno veselico. Obsojati moramo, da je hočka požarna bramba, o kateri govorijo, da je narodna, napravila to veselico pri zagrizenemu nemškutarju I. Wrüss, čeprav ima naš narodni gostilničar prav lepe prostore na razpolago. Slovenci, ne pljuvajte v lastno skledo.

Morje pri Framu. Gospod urednik! Prosim Vas, ne zamerite mi, da se moram zopet oglašiti v Vašem cenj. listu. Vaš »Narodni Gospodar« je pri nas zelo priljubljen in ljudstvo komaj pričakuje, da ga pošljeje v naše kraje.

Kakor sem Vam že zadnjič poročal, je naša zlahta, ki je dosedaj gospodarila z občinskim premoženjem, zgubila ravnotežje, ker smo se postavili na lastne noge in vložili za občinske volitve kandidatno listo NRS. Ta stranka jim leži tako v želodcu, da kričijo po vinotočih, kakor da bi bili znoreli in da napadajo vsakega človeka, kateri ne ploza v farovško trobento. Na svojo kandidatno listo pa so zopet napisali samo zlahto, tako da nimajo niti enega odbornika ali namestnika, ki bi ne bil z enim ali drugim v sorodstvu, ali pa v svaštvo, ali drugem razmerju. Ljudem, ki imajo cele kible masla na glavi svetujemo, da ne hodijo na solnce.

Veternik pri Kozjem. Dne 19. maja t. l. je premirila splošno priljubljena gospa Marjeta Gorišek. Blaga pokojnica je obhajala leta 1923 zlato poroko. Zapušča 79-letnega soproga Franca Gorišek, bivšega večletnega župana. Kako je bila pokojnica splošno priljubljena in čislana med farani, nam je pokazal mnogoštevilni pogreb. Blag nji spomin!

Ceršak pri St. Ilju v Slov. gor. Poroča se nam: V Ceršaki tovarni drogov je ubil stroj dne 14. t. m. delavca Antona Pufiča. Dobil je tak udarec po glavi, da so se mu pretresle možgani. Ako ravno je zadobil težko telesno poškodbo se je napotil domov. Med potjo se je vsled oslabelosti zgrudil na tla, odkoder je bil prepeljan nazaj v tovarno, kjer je potem umrl.

Pilštanj. Strela je udarila med božjo službo v zvonik cerkve Sv. Trojica v Doblešicah. Nastala je velika panika med verniki, pri kateri priliki je omedlelo tudi nekaj ljudi. Poškodba zvonika je znatna.

Hoče pri Mariboru. Iz Hoč se nam poroča: Dne 13. t. m. so našli domačini na cesti za ograjo visečega tesarskega mojstra Leop. Pukl, stanujočega v Spod. Hočah. Ker se je pri njem našlo še precej gotovine se sumi, da je izvršil samomor. Obstojata tudi sum, da je bil žrtev morilčeve roke, ki ga je potem obesila z namenom, da se zakrije roparski umor. Oblast preiskuje zadevo ter upamo, da se nam bo pojasnil ta zagoneten čin.

Sv. Jurij ob Pesnici. Pri nas je vzela toča vse poljske in vinogradne pridelke. Mestoma so polja tako uničena, da se ne more reči, kaj bi bilo posejano na nekaterih njivah. Vinogradi so večina opustošeni. Po nevihti oškodovano ljudstvo je obupano in potrebno pomoči.

Marenberg. V našem okolišu se protidravnji elementi shajajo posebno v nemškutarskih gostilnah, pa tudi v nemškutarskih zasebnih hišah. Za te ljudi, ki se nočejo pokoriti in ki se še danes udeležujejo tako, kakor v stari Avstriji, bo treba malo bolj visoko obesiti krušno košarol

Vuzenica. Dne 15. t. m. so našli na žel. progi pred mostom razmesarjeno truplo. Istovetnost mlriča moškega spola se ni mogla dognati, ker nesrečnež ni imel pri sebi nobene listine. Po podatkih dosedanje preiskave še ni dognano ali gre za železniško nesrečo ali samomor.

Maribor. Mariborski listič, ki v zadnjem času izhaja samo na 2 straneh in bi v težki dobi hude borbe za narodno in državno edinstvo svoje skromne stolpiče bolje uporabil za koristna poročila, v svoji strankarski nadutosti in zagrizenosti napada tudi slovenske radikale. Ti napadi se ponavljajo v času, ko predstavniki njegove stranke iščejo stikov z našimi voditelji in jih snubijo za skupen nastop pri bodočih volitvah v narodno skupščino.

Tako je pred kratkim v nekem dopisu iz Dravogradu na skrajno nekvalificiran in vsakega poštenega jugoslovenskega časnikarja nevreden način napadel velezaslužnega prvoboritelja NRS v naši državi, ministrskega predsednika g. N. Pašića.

Sedaj pa ga strašno boli, da so pri občinskih volitvah v Vojniku zmagali slovenski radikali. Za danes temu lističu samo svetujemo, da za naprej opusti take napade. Če bo pa nadalje dregal v sršenovo gnezdo, mu bodo sršenovi piki zelo neljubi, kajti zvedeli smo iz zanesljivega vira, da njegovim predstavnikom in varovancem baš v času vlade nacionalnega bloka podeljujejo važne obrtniške pravice in koncesije na slovenskem ozemlju prononsiranim zagrizenim Nemcem.

Pometajte torej najprej pred svojim pragom in se ne vmešavajte v naše zadeve!

Kamnica pri Mariboru. V soboto, dne 12. t. m. približno ob 3. uri popoldne sem zasačil v drevo-redu ob cesti iz Maribora proti Kamnici dva mlada zlikovca, ki sta s kameni pobijala na brzofavni žici sedeče lastovke. Večje število ubitih lastovk je ležalo ob cesti. Imenovana hudobneža sem stavil na odgovor, nakar sta se takoj odstranila. Ni sem mislil, g. urednik, da so tudi take zverine v človeški podobi na svetu. Opozarjamo merodajno oblast, da posveča več pažnje takim surovim lovovom.

Studenci pri Mariboru. Obesil se je v gozdu pri Studencih neki 16-letni mladenič. Kaj je istega gnalo v smrt, še dosedaj ni pojasnjeno. Vsekakor čudni pojavi današnje mladine.

Oplotnica. Iz Oplotnice nam naznanjajo, da je dne 7. t. m. udarila strela v posestvo g. Ivana Sitarja v Ugovski. Sitarjeva žena je bila od strele tako omamljena, da je takoj na to umrla v sosedni hiši, kamor so jo prinesli. Posestvo je popolnoma pogorelo.

Razno.

Ljudsko gibanje v Mariboru in okolici. V prvi polovici tega leta je bilo v Mariboru rojenih 238 otrok, 208 oseb je umrlo in porok je bilo pa 177, in sicer je bilo v Stolni cerkvi krščenih 94 otrok, to je 42 moškega in 52 pa ženskega spola; umrlo jih je pa 32 oseb moškega, 37 pa ženskega spola; porok je bilo tu 39. V Frančiškanski cerkvi je bilo krščenih 128 oseb, to je 68 moškega, 60 pa ženskega spola; v tej župniji je umrlo 80 oseb, in sicer 44 moških in 36 ženskih; porok pa je bilo 76. V Magdalenski cerkvi je bilo krščenih 223 otrok, in sicer 112 moškega, 111 pa ženskega spola. Razventega je bilo tu 23 otrok moškega in 7 ženskega spola mrtvorojenih; v tej župniji je umrlo 220 oseb, in sicer 122 moških in 98 ženskih, porok je pa bilo 62. — Vzrok, da je bilo toliko mrtvorojenih, bo bržkone slaba prehrana mater. Stanovanjska beda pa je vzrok, da ni mnogo porok.

Ustanovitev strokovne šole v Mariboru. Uprava državnih železnic je sklenila, da se ustanovi v Mariboru posebno obrtno šolo za vzgajanje naraščaja delavnice državne železnice v Mariboru. Namen te šole je, teoretično in praktično izvežbati naš obrtni naraščaj naše delavnice. Potreba za to šolo je jako nujna, ker nam primanjkuje strokovnega osebja. V to svrhu je že odobren kredit v znesku od 20.000 Din od uprave državnih železnic.

Veliko neurje na Dravskem polju. Kakor pred tedni, tako je tudi dne 10. t. m. hudo razsajala nevihta s točo, ki je najbolj oškodovala prebivalstvo med Hočami in Slivnico. Uničeni so skoraj vsi poljski pridelki. V tem neurju je strela udarila v drvarnico posestnika Medveda v Dragonji vasi pri Cirkovcih. Pomoč je bila takoj na mestu, ter se je domačinom zahvaliti, da se požar ni razpasel na ostalo vas.

Utonil pri kopanju. Strojevodja Rudolf Puklavec iz Maribora se je v sredo, dne 16. t. m. kopal v Dravi. Ker se pa ni držal predpisov in se je kopal izven oblastno dovoljenega okoliša, je pri tem postal žrtev valov. Domneva se, da ga je najbrže zgrabil krč.

Obesil se je. Dne 20. t. m. ob pol 12. uri popoldne se je obesil v Mariboru v kabini Dravske kopeli v Loški ulici 26-letni natakari Fric Herman. G. Kristian je slišal nemir v njegovi kabini in ker na njeno vprašanje ni dobila nobenega odgovora, je odprla z nožem vrata in videla Hermana obešenega. Ona ga je rešila smrti in ga izročila sorodnikom, kateri so ga peljali v stanovanje v Sodno ulico 25. Tu pa, jezen, ker so ga rešili, je začel razgrajati, toda kmalu so ga prisilili, da se je pomiril. On je bil drugače prav miren in uljuden fant in bile so mu razmere neznosne, da je storil ta korak.

Umor. Iz Sv. Lovrenca na Pohorju nam poročajo: V nedeljo, dne 6. t. m. je lovski paznik Martin Turk iz Sv. Lovrenca na Poh. ustrelil žagarja Alojzija Pačnika. Umor je izvršil iz ljubosumnosti, ker ga njegova večletna ljubica Vero-

nika F. vsled njegovega surovega obnašanja ni več marala. Izbrala si je raje žagarja Alojzija Pačnika, kar je pa M. Turka zelo razburilo. Zagrozil je parkrat Veroniki, da ako ne preneha ljubavnega razmerja s Pačnikom, da bo oba ustrelil. V nedeljo, dne 6. t. m. sta se pa oba znašla pod oknom Veronike F., kjer je Martin Turk izvršil svojo grožnjo in ustrelil Pačnika s svojo llovsko puško v levo stegno. Ker mu nikdo ni prišel na pomoč, je vsled izkrvavitve umrl. Morilec je bil predan v zapore okr. sodišča v Mariboru.

Monštranca in kelih ukradena. Dosedaj neznan zlikovci so v noči od 6.—7. t. m. ukradli iz cerkve v Črešnjevcih (Prekmurje) srebrni kelih in pozlačeno monštranco v skupni vrednosti 80.000 kron; Roki pravice se dosedaj še ni posrečilo izslediti te predrzne kaline.

Samomor. Splošno priljubljeni inž. Jug, rodom Primorec je na dosedaj nepojasen način v torek dne 16. t. m. izvršil v svoji sobi v hotelu »Kosovo« v Mariboru samomor. Bil je nameščen svojčas pri Splošni stavb. družbi v Mariboru, nadalje je bil uslužben pri mestnem stavbenem uradu, zadnji čas pa je bil zaposlen pri gradbi železnice v Dalmaciji. Vrnil se je pred dnevi v Maribor, in se nastanil v hotelu »Kosovo«. Usodepolni dan se je obnašal zelo melanholično, kar se je tamošnjemu osebju zdelo nenaravno; a oni niso vedeli kaj namerava. Popoldne okoli 16. ure se sliši nenadoma strel, ki je izviral iz njegove sobe in našli so nesrečneža ležečega na tleh v zadnjih zdihljajih. Prestrelil si je s samokresom naravnost srce.

Strela je ubila dne 14. t. m. v Sv. Petru pri Mariboru nekega šestnajstletnega fanta. Nesrečnež je prišel ravno izmučen od dnevnega dela domov, ter se vsedel na hišni prag. Baš v tem času, ko je fant sedel na pragu je divjala strašna nevihta, pri kateri priliki je treščila strela naravnost v fanta. Ostali družini se ni pripetilo popolnoma nič. Fant pa je bil na mestu mrtev.

Umor fin. stražnika. Dne 6. t. m. je fin. stražnik Brinžek spremljal znanega tihotapca Ledererja, ki je to pot imel potrebne potne listine, za prekoračenje državne meje, katero je hotel prekoračiti na naši jugoslov.-avstrijski meji na Golici pri Jesenicah. Ko prideta v bližino Kadilnikove hiše, je Lederer v bliskoviti naglici zabodel fin. stražnika. Zločin je izvršil iz maščevalnosti proti Brinžeku, ker je isti že večkrat preprečil tihotapcu Ledererju, da ni mogel izvršiti svojih namenov. Morilec je na to prekoračil našo mejo, ter se nahaja v Avstriji. Naše oblasti so dale avstrijskim oblastem naloge da se ga takoj aretira in odda naši oblasti v nadaljno postopanje.

Gospodarstvo.

Trgovinska pogodba z Italijo. 12. t. m. so bila v Beogradu končana pogajanja med našo kraljevino in Italijo glede sklepa trgovinske pogodbe za dobo treh let. Te dni je bila pogodba svečano podpisana v našem zunanjem ministrstvu. Minister za trgovino in industrijo dr. Krizman je izjavil o pogodbi sledeče: Pogodba vsebuje določbe, ki morejo zadovoljiti eno in drugo stran. Z ozirom na naše gospodarske razmere temelji pogodba na načelu vpoštevanja gospodarskih interesov obeh držav. Glede blagovnega prometa imata obe strani popolno svobodo prometa. Pogodba ne zabranjuje ne uvoza in ne izvoza, razen v slučajih vojne, javne varnosti in v podobnih slučajih, ko je treba varovati splošne državne interese. Oba pogodbenika imata vse tarifarične ugodnosti. Tarifni del pogodbe temelji, kolikor se tiče našega uvoza iz Italije, na naši najnovejši carinski tarifi ter obsega predmete kakor riž, zelenjavo, južno sadje, kože testenine, klobuke, filme, avtomobile, kolesa itd. Uvoz italijanskih vin v našo državo ni dovoljen, razven medicinskih. Predmeti produkcije naše domače industrije so popolnoma zavarovani. Pogodba popolnoma upošteva glavne predmete našega izvoza kakor živilo, les, lesne izdelke, prašiče, meso, slive itd. Izvoz krompirja je dovoljen brez carine. Z naše strani je carine prost izvoz drv, premoga, manganove rude in usnja. Urejena je plovitev na Jadranu in medsebojni promet.

Gospodarski svet. V zatišju trgovskih in obrtniških zbornic se pripravlja zakonski načrt gospodarskega sveta, ki bo velike vrednosti za gospodarsko in kulturno snovanje, kakor narodna skupščina ali druga institucija našega državnega življa. Na temelju § 44. vidovdanske ustave so naši gospodarski krogi pritisnili na merodajne faktorje, da se pospeši ustanovitev Gospodarskega sveta. Ustanovitev istega deluje s pomočjo strokovnih argumentov, ter s prepričevanjem vsega javnega življenja. Gospodarstvo naše države se čuti dovolj moralno in stalno, da si išče svoja pota uveljavljanja in svoje lastne dohode do gospodarske zakonodaje. Kjer se razvija gospodarstvo, tam raste tudi splošna blaginja. Zakonski načrt gospodarskega sveta se pripravlja v zatišju naših gospodarskih zbornic, v obrtnih in trgovskih zbornicah cele države. Strokovni temelji tega gospodarskega sveta so se postavili na velikem gospodarskem kongresu v Zagrebu, sklenilo se je tudi, da se naj pripravi vse potrebno zakonsko gradivo, da se isti izvede v teku tega leta, po možnosti v jesenskem zasedanju narodne skupščine. Da se ta naloga izpolni je ljubljanska Trgovska zbornica izdelala načrt ter ga predložila Beograjski zbornici.

Vsi predloženi projekti se bodo definitivno razpravljali na predstojećem kongresu jugoslovenskih trgovskih zbornic v Beogradu dne 30. in 31. avgusta t. l. Iz načrta ljubljanske trgovske in obrtne zbornice posnemamo naslednje odstavke: Naloga in kompetenca GS: V GS se paritetno zastopajo industrija, trgovina, obrt in poljedelstvo. GS tvorijo zastopniki delodajalcev, delojemalcev in gospodarski strokovnjaki. GS šteje 100 članov. Na Slovenijo odpade 15 članov. Razmerje GS do ostalih ustanov: GS bodi popolnoma avtonomno telo, priključeno ministrskemu svetu kot takemu. Ljubljanski načrt odklanja podrejenost k trgovskemu ministrstvu. Članstvo GS: Uvaja redno, dopisno in častno članstvo, poslednji dve v omejenem številu. Odbori GS: Kot stalni odbori GS se ustanovljajo: 1. finančni odbor; 2. carinski; 3. trgovinski; 4. socialni in 5. prometni. Plenarne seje GS: GS načeljuje predsedstvo iz predsednika, podpredsednikov in iz predsednikov stalnih odborov. Na seje narodne skupščine pošilja GS svoje eksperte. Urad GS: GS ustanovi poseben urad z dotiranimi uradniki. Bidžetiranje GS: Izdatki za GS se priključijo proračunu vrhovne državne uprave. To so glavne osnovnice GS, zamišljene od ljubljanske trgovske in obrtne zbornice. Ustanovitev Gospodarskega sveta lahko postane najodločilnejša za ves naš napredek. Tako bo ustanovljena institucija pripravljala gradivo gospodarske in socialne zakonodaje, skupščini pa bo predlagala vedno modernejše in popolnejše zakonske osnutke in pravice našega gospodarskega, socialnega in tehničnega razvoja.

Žitni trg. Letošnja žetev, v kolikor je že končana, je pokazala, da je nekoliko slabša od lanske. Vremenske nezgode so pa krive, da je količina žetve zelo nazadovala, akoravno je bilo letos veliko več zemlje obdelane, kakor prejšnja leta. Kar se tiče pšenice, prihajajo dosedaj zelo neugodna poročila. Izvzeti so kraji: Bačka, Srem in Slavonija. Iz Hrvatske še dosedaj ni poročil, ker se je žetev še le pričela. Ječmen in oves nam tudi ne obetata dosti; edino koruza kaže zelo dobro. Moka v Bački se je podražila in je stala koncem prošlega tedna 485—495 Din boljše vrste. Pšenica se prodaja na baških vtovornih postajah nova po 295—305 Din, stara pa po 315—320 Din; koruza pa 237—240 Din.

Letošnji pridelek krompirja. Za letos se nam obeta velika, dobra letina krompirja. Samo v Sloveniji nam bo ostalo okoli 500 vagonov za izvoz. Naša stalna odjemalka krompirja je Dalmacija. Ker pa kaže v vseh drugih krajih zelo dobra letina, se za letos ne sme računati na Bačko, Srbijo, Banat, ki so bili lansko leto naši odjemalci. V prvi vrsti bi prišla v poštev za izvoz našega krompirja Italija. Nova trgovinska pogodba z Italijo bo močno vplivala na to, kako bo z izvozom naših ridelkov v Italijo. Vsebinske iste nam še ni znana, radi tega se priporoča, da se izvoznicarji ne prenačijo s sklepanjem kupcij.

Letni živinski sejem v Zagrebu dne 14. t. m. Cene so bile naslednje za kg žive teže: Voli I. vrste 15—17,50 Din, II. vrste 12,50—14, III. vrste 11—13 Din, bosanski voli I. vrste 12—13, II. vrste 12—13 Din, III. vrste 9—10,50 Din. Krave I. vrste 14—15 Din, II. vrste 13—14 Din, III. vrste 9—10 Din. Bosanske krave II. vrste 9—10 Din, telice I. vrste 13,50—15 Din, II. vrste 12—13 Din, teleta 15—18 Din, jagneta 12—13 Din, svinje srednje 19,75—20,50 Din, prašički do 1 leta 30—40 Din, nad 1 leto 19,50—21 Din. Tovorni konji 9500—12.000 Din, težki tovorni 10.000—13.000 Din, vozni konji 12.000 Din, kmetski tovorni konji 8000—10.000 Din, konji za klanje kg žive teže 3—4,50 Din. Detelja 125—150 Din, seno 75—112 Din, slama 75—125 Din. Dogon je bil tako velik, da je skoraj zmanjkalo prostora na sejmišču.

Naš izvoz. Naš izvoz je znašal v mescu maju 1924: Vrednost skupnega izvoza znaša v mescu maju 1924 739 milijonov Din. Izvozilo se je: Lesa 11.125 vagonov v vrednosti 187 milijonov Din, jajc 313 vagonov v vrednosti 106 milijonov Din, bakra 184 vagonov v vrednosti 80 milijonov Din, živine 12.921 komadov v vrednosti 55 milijonov Din, svinj 6611 komadov v vrednosti 22 milijonov Din, svežega mesa za 19 milijonov Din, kož od divjačine je 7 milijonov Din, turščine 1085 vagonov v skupni vrednosti od 28 milijonov, pšenice 285 vagonov v vrednosti od 10 milijonov Din, pšenične moke 119 vagonov v vrednosti od 6 milijonov Din. V primerju z izvozom mesca maja lanskega leta se je izvoz zvišal za 49 milijonov Din.

Seno na mariborskem trgu. V sredo, 16. t. m. je bilo seno po 42,50 Din; bila sta samo dva voza na trgu, ki se pa nista prodala. V soboto, 19. t. m. pa so pripeljali 5 voz sena in 2 voza slame na trg. Seno so cenili po 62,50 Din. Ko je na začelo deževati, so zahtevali samo po 50 Din, oziroma po 37,50 Din za 100 kg. Slamo se cenili po 50 Din in niso pustili v ceni, raje so jo nazaj peljali, rekoč, da bi radi prodajali prav po ceni, da oni morajo plačati zelo drago, ako v Mariboru kaj kupijo.

Sadje. Črešenj je vedno manj, drugega sadja pa vsaki dan več. V nedeljo, 20. t. m. so se prvič prodajale sveže smokve po 20 Din, sveže zelene slive pa po 19 Din. Trgovina s sadjem postaja od dne do dne živahnija.

Koliko je posejane zemlje v Sloveniji leta 1924. S pšenico 54.464 ha, z ržjo 15.643 ha, z ječmenom pa 26.922 ha.

Obrtniki in industrijci v mariborski oblasti Vaša čast in ponos Vam velevata, da se udeležite letošnje „Industrijsko-obrtno razstave“ v Mariboru.

Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru.

Prijavni rok za letošnje razstavo, katera se vrši od 10. do 28. avgusta poteče dne 15. julija. Po tem roku došle prijave se bodo vpoštevale le še v toliko v kolikor bo še prostora na razpolago. Industrijci in obrtniki, Vaša častna dolžnost je, da se te Vaše razstave v velikem številu udeležite. Pokažimo, da znamo ceniti samostojnost mariborske oblasti, da se zavedamo velikega pomena razstave za našo domačo obrt in industrijo. Zato vsi na krov za naše pravice, za našo samostojnost, za našo čast in naš ugled. Če potrebujete katera pojasnila, obrnite se edino le na upravo razstave, Maribor, Grajski trg št. 1, telefon interurban 325.

Obisk razstave bo letos še veliko večji, kakor pri dosedanjih razstavah, ker se vrše ravno v tem času razne prireditve, kakor velika konferenca obrtnikov iz cele države, živinjska razstava in drugo. Posebno veliko ljudstva pa bodo privabili »Mladinski dnevi v Mariboru« za katere se vrše velike priprave.

Industrijci in obrtniki! Dobro in uspešno ter po ceni reklamo morete napraviti edino le na letošnji razstavi v Mariboru. Letošnja razstava bo, ako se bodo naši obrtniki in industrijci zavedali velike važnosti in pomena, prava manifestacija pristnega domačega dela. Zato še enkrat vsi na krov. Pošljite takoj vašo prijavnico.

Sanatorij bratov Tavčer v Mariboru. Širom naše domovine znani sanatorij leži v neposredni bližini mestnega parka. Opremljen je z jako krasnim vrtom in lastnim parkom. Cela klinika stoji naravnost med vinogradi in v sredini lepe mariborske okolice. Klinika je opremljena z najmodernejšimi kirurgičnimi napravami, aseptično in septično operacijsko dvorano, velikimi zračnimi sobami, Röntgenovimi žarki za diagnostiko in terapijo, visočinskim solncem itd. Razven tega ima lastne terase, lastne in solčne kopeli, centralno kurjavo, mrzlo in toplo vodo, električno razsvetljavo itd. ter prosto izbiro zdravnikov. Interesenti se opozarjajo na današnji oglas.

Umetno-tiskarski zavod »Ažbe« Maribor.

Naš urednik se je te dni ogledal nekatera nova industrijska podjetja v Mariboru, med drugimi tudi Umetno-tiskarski zavod »Ažbe« na Koroški cesti št. 39. Omenjeno podjetje je še posebno urejeno za tisk umetniško-trgovske reklame, razglednic

vseh vrst in se bavi tudi z navadnim tiskom od najnavadnejših do najmodernejših izdelkov. Opozarjamo naše cenj. čitatelje na današnji oglas.

Listnica uprave.

Vse naročnike prosimo, da nam blagovoliijo takoj vsako spremembo svojega bivališča naznaniti v svrhu rednega dopošiljanja našega lista.

Lastnik: Konzorcij »Narodnega Gospodarja«. — Glavni in odgovorni urednik Ivan Pučel. — Tisk Ljudske tiskarne Maribor, Sodna ulica 20.

Cena za dve vrsti
Din 4.—; vsaka
nadaljna vrsta
— Din 1.50. —

**MALI
OGLASI**

Uprava odgo-
varja le, ako se
priloži znamka
- za poštnino. -

Posestvo

se proda v bližini Maribora. Isto obsega 20 orlov njih, travnikov, vinogradi in gozda. Več se izve pri Troha Karlu, Maribor, Slovenska ulica 2

Dve dijakinji

se sprejmeta na stanovanje in hrano
Naslov pové uprava našega lista. -----

Ortnarija

Ferdo Kočever v Mariboru, Koroška cesta
št. 63 se priporoča. -----

„Sanatorij“

MARIBORU

Privatna klinika z najmodernejšimi napravami na polju zdravstva. Sprejmejo se vsi bolniki razven umobolnih in takih z nalezljivimi boleznimi

Prosta izbira zdravnikov

Cene: I. razred Din 160.—, II. razred Din 120.—, III. razred Din 85.—.

— Prospekti na zahtevo! —

POZOR! AUTO POZOR!

Oglejte si našo izložbo Maribor,
Aleksandrova cesta 19

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Istotam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoretičen in praktičen pouk v vožnji z avtomobili

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijonelno prodajo. Strogo reelna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN
Maribor, Aleksandrova cesta št. 19

Tanjere (tase) sa lepenke

svakojake kutije (škatlje), kapsli za slatkiš, belu lepenku itd. liferuje u svakoju množini

**Tvornica kartonaža
Benčina i drug, Maribor.**

Umetniško-tiskarski zavod »AŽBE«

Maribor, Koroška cesta 39

Tiskarna je nestransko strogo trgovsko podjetje, ki izvršuje vsa trgovska dela, kakor tudi trgovsko-umetniško reklamo ter razglednice v eno- in večbarvnem tisku po najugodnejših cenah. Prosimo, da nas blagovolite upoštevati pri naročilih Vam potrebnih tiskovin ter beležimo z odl. spoštovanjem

Tiskarna »AŽBE«, Maribor

ODEJE

flanelske in šivane za postelje, odeje za delavce, odeje za konje, perje za pernice, žimo, afrik in cvilh za žimnice ter platno za prtiče kupite najceneje v veletrgovini

R. Stermecki

— Celje št. 394 —

Trgovci en gros cene.

Cenik zastoj!

Umetna gnojila

prvovrstni rudninski superfosfat, superfosfat iz kostne moke ter razna mešana gnojila po najnižjih konkurenčnih cenah dobavlja :- :-

tovarna kemičnih izdelkov
— v Hrastniku —

Najboljši
pisalni stroj!

Samoprodaja

Ant. Rud. Legat
Maribor

samo

Slovenska ul. 7.

Telefon 100.